

## Missie

JWS stimuleert en mobiliseert professionals in de zorg om de eerbiediging van het recht van een ieder op een zo goed mogelijke lichamelijke en geestelijke gezondheid te bevorderen.

## Steun ons:

U kunt ons financieel steunen door een bedrag over te maken op IBAN NL39 TRIO 0254 6959 22 ten name van Johannes Wier Stichting in Amsterdam

Mensenrechtenorganisatie van en voor professionals in de zorg

Johannes Wier Stichting voor  
Gezondheidszorg en Mensenrechten  
Keizersgracht 177  
1016 DR Amsterdam  
Tel.nr: 020-77 33 799  
Email: [info@johannes-wier.nl](mailto:info@johannes-wier.nl)  
[www.johannes-wier.nl](http://www.johannes-wier.nl)



Johannes Wier Stichting  
voor gezondheidszorg  
en mensenrechten

---

Medisch noodzakelijke zorg  
voor ongedocumenteerden

---

## Medisch noodzakelijke zorg

In de praktijk van de zorg voor ongedocumenteerde vreemdelingen, of illegalen, bestaat onduidelijkheid over de reikwijdte van de door artsen te leveren 'medisch noodzakelijke zorg'. De commissie Klazinga (Commissie Medische zorg voor (dreigend) uitgeprocedeerde asielzoekers en illegale vreemdelingen) heeft in 2007 dit begrip nader uitgewerkt en heeft adviezen gegeven voor de praktijk:

- ❖ "Medisch noodzakelijke zorg' dient naar het oordeel van de commissie als 'verantwoorde en passende medische zorg' te worden gedefinieerd. Deze zorg is doeltreffend en doelmatig, wordt patiëntgericht verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de patiënt. Daarbij baseert een arts de indicatie op een gedegen analyse van de gezondheidsproblemen, indiceert conform de normen van de beroepsgroep en kosteneffectief. Bij gelijke effectiviteit van interventies geven veiligheids- en doelmatigheidsargumenten de doorslag.
- ❖ Artsen kunnen de verblijfsduur van illegale vreemdelingen in Nederland vaak niet voorspellen. Zij kunnen bij zorg, die uitgesteld kan worden in combinatie met de verwachting van kort verblijf in Nederland, de behandeling beperkt houden of afzien van behandeling. Als echter de duur van het verblijf in Nederland onduidelijk of langdurig is, is de continuïteit van adequate medische zorg belangrijker en dient de medische zorg gelijk te zijn aan de reguliere basiszorg voor verzekerden.
- ❖ Artsen bieden passende en verantwoorde zorg door dezelfde richtlijnen, protocollen, standaarden en gedragsregels van de medische en wetenschappelijke beroepsorganisaties te gebruiken als bij reguliere zorg.

- ❖ Artsen en zorginstellingen dienen zich bij zorgverlening primair te richten op medische en zorginhoudelijke aspecten en niet op financieringsregelingen. De mogelijke nadelige gevolgen van financieringsregelingen voor de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg dienen nadrukkelijk te worden onderkend.
- ❖ Artsen dienen zich bewust te zijn van het kostenaspect zonder dat dit leidend is. Bij de zorg voor onverzekerde vreemdelingen is het geëigend dat financiële argumenten een rol spelen voor de behandelingskeuze, mits de geldende richtlijnen daar ruimte voor laten.
- ❖ Artsen en zorginstellingen dienen afspraken te maken en procedures vast te leggen, zodat de werkwijze bij zorgvragen van onverzekerbare illegale vreemdelingen voor alle betrokken partijen transparant en toetsbaar is. Hierbij moet voorop staan dat de zorgvragen door artsen adequaat afgehandeld worden; daarnaast dienen afspraken gemaakt te worden over de mogelijkheden van betaling.

De commissie acht het raadzaam dat artsen die problemen ondervinden in de hier bedoelde situaties, terugvallen op hun beroepsorganisatie voor advies en bijstand. De beroepsorganisaties dienen deze signalen te monitoren en richtlijnen op te stellen.

De commissie is van oordeel dat artsen de adviezen en richtlijnen van dit rapport dienen op te volgen en dat andere, niet-medisch betrokkenen deze respecteren en doortrekken naar hun eigen handelen, daarmee artsen de ruimte biedend om overeenkomstig te kunnen handelen."

[Uit Arts en vreemdeling: rapport van de commissie Medische zorg voor (dreigend) uitgeprocedeerde asielzoekers en illegale vreemdelingen (2007). Utrecht: Pharos]

Artsen kunnen op grond van de Zorgverzekeringswet en Vreemdelingenwet een deel van de kosten voor medisch noodzakelijke zorg van het Zorginstituut Nederland terugkrijgen als de ongedocumenteerde de kosten niet zelf kan betalen en de kosten niet op andere wijze kunnen worden verhaald. Deze regeling is niet van toepassing op onverzekerde Nederlanders, EU-onderdanen en inwoners van o.a. Aruba, Curaçao en St. Maarten.

## Nuttige websites

Voor de praktische informatie over de inning van gelden voor zorgverlening:

<https://www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen>

Praktische informatie over de financieringsregeling en zorg voor ongedocumenteerde migranten:

[www.doktersvandewereld.org/zorginfo](http://www.doktersvandewereld.org/zorginfo)

Informatie en advies betreffende de zorg voor ongedocumenteerde vreemdelingen is te vinden op <http://www.lampion.info/>

Website voor huisartsen met vragen over de zorg voor allochtone patiënten is <http://www.huisarts-migrant.nl/>

Geaccrediteerde e-cursus en documentatie: [www.johannes-wier.nl/ongedocumenteerden/](http://www.johannes-wier.nl/ongedocumenteerden/)

Informatie over de basisrechten van ongedocumenteerde migranten: [www.basisrechten.nl](http://www.basisrechten.nl)

